

MARIBORSKI DELAVEC

Neodvisen političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 4⁵⁰ mesečno, četrtletno K 13⁵⁰, polletno K 27[—], celoletno K 54[—]. Če si pride naročnik sam v upravništvo po list: Mesečno K 4[—]. — Inzerati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik po 5. uri popoldne z datumom drugega dne.

Posamezna številka stane 20 vin.

Uredništvo in uprava:

Narodni dom (vhod iz Kopališke ulice)

Telefon št. 242.

Drž. poslanec prof. Fr. Voglar.

Naša politična situacija.

III.

Ta klub sestoji iz poslancev JDS. To stranko pa tvorite pri nas Vi, člani posameznih krajevnih organizacij in bolj ko so močne te organizacije, bolj ko je vsled tega močna celotna stranka doma, večji vpliv bo imel Demokratski klub v Beogradu pri rešitvi vseh perečih vprašanj.

Kdor si hoče pridobiti v politiki kak vpliv, se mora pridružiti tej ali oni stranki, katere program je njegovemu naziranju najbližji in od katere pričakuje največ dobrega za stan, kateremu pripada. Mi živimo v času demokratizma, v času, kjer bo narod v popolnoma prostih volitvah izvolil liste zastopnike, ki bodo zgradili definitivno zgradbo osvobodjene domovine. Komur je torej mar dobrobit te domovine, se mora udeležiti političnega življenja, da pristopi tej ali oni stranki, ker neorganiziran, zunaj strank stoječ človek ne bo dosegel ničesar.

Kar se tiče drugih važnih političnih vprašanj: prehrane, trgovine in valute, stojijo stvari sledeče:

Mi imamo v Jugoslaviji brezdvomno dovolj živil, da nam ni treba trpeti lakote. A vendar imamo še vedno pokrajine, kjer trpijo ljudje pomanjkanje v prehrani, četudi je položaj mnogo boljši, kakor je bil v bivši Avstriji.

Na postaji.

(Dalje).

»Trg ni daleč, vendar pa bova še hodila dober četrt ure, predno prideva do njega; zato je najbolje, da nosim tudi jaz en čas prtljago.« — Reče Lovro ter se obrne proti dekletu, ki je že davno želelo, da se reši košare.

»No, saj res ni težka!« pravi Lovro in jo zgrabi z desnico. »Od kod pa prihajate gospodična, ako Vas smem vprašati?«

»Iz Dolenjskega sem se pripeljala. — Z Gorjančevo gospo se namreč poznamo, ker je pri nas doma. Moja birmanska botra je bila in zdaj me je povabila, naj jo za praznike obiščem. Revica je žalostna, ker je sama. Mož ji je pred par meseci umrl in zdaj pravi, da ji je tako silovito dolg čas, da bi še sama najraje umrla. — Jaz bi jo že preje obiskala, toda naša mama so tako nezaupljiva, da me ne puste niti trenutka izpred oči! — Oh, koliko časa sem morala prositi in prositi, da so uslišali botrino prošnjo in me pustili od doma. Ko bi zdaj vedeli, da me ni nobeden pričakoval na kodvoru in da moram sama tavati in iskati

Največ krivde leži na prometu, na železnicah. — Železnice iz različnih vzrokov ne funkcionirajo: Stroji so bili že pred 2 letoma tako izrabljeni in pokvarjeni, da se je že takrat trdilo, da se bo vojna že vsled tega končala. Vsak dan se prigodi, da se ustavi ta ali drugi vlak na sredi proge. Pri nas so železniške razmere itak še boljše kakor na Hrvaškem. Tam pa je še mnogo drugih tehtnih vzrokov, ki ovirajo promet: Pomanjkanje premoga, neurejene razmere železn. osobja. Hrvati imajo sploh mnogo nagnenja, da bi se ločili od drugih in hodili po lastnih potih. Zato uganjajo tudi njihovi uslužbenci pasivno resistenco in ovirajo z vsemi sredstvi normalni promet. Največja ovira pa so ententna poveljstva in ententne čete, ki zahtevajo velik del lokomotiv za lastno porabo.

Da se te razmere temeljito izpremenijo, je vložil DK po slovenskih članih interpelacijo in stavljal tam konkretne predloge za izboljšanje prometa. Minister je obljubil, da bo vse zahtevano takoj ukrenil. In že so poslali 200 slovenskih železničarjev in 60 slovenskih železniških uradnikov na Hrvaško, da spravijo ves promet v red. Na drugi strani korupcija na Hrvaškem, ki jo je začel čistiti novi minister za prehrano dr. Korošec.

Vprašanje proste trgovine. Vohče je vlada odredila, da naj prenehajo židovske nakupovalne centrale v Zagrebu in lahko kupujejo prehranjevalni uradi zlasti v naših siromašnih krajih naravnost pri posestnikih po Hrvatskem in v Slavoniji. Kaj je bila prva posledica tega? Vlaki so bili naenkrat

botro po tujem kraju, bi kar vztrepotali jeze!

»Jaz pa mislim, da bi vendar ne bilo tako hudo! Saj Vas jaz spremljam.«

»Tega pa naši materi ne bi smela povedati, sicer bi bila še tepena!«

»Kaj tako hudi so Vaša mama?«

»Tako, tako! — Z moškimi, zlasti če so tuji, ne smem imeti nič opraviti! In če me slučajno kdo kaj vpraša, bi mu kmalu odgovoriti ne smela.«

»Potem pa še do ženina nikdar ne pridete, gospodična!«

»O, kaj ženin! Tistega ne pogrešam, le malo več svobode in prostosti bi rada! Saj zdaj sem že odrasčena in dovolj pametna, da vem, kaj je prav in ni prav!«

»Jaz sem pa včasih slišal, da ženska ni nikdar pametna in previdna dovolj.«

»No, saj tudi moški niso vedno, a vse take sodbe niso pravične! Zakaj večina se sodi po manjšini, oziroma največkrat po eni osebi in sicer le najslabši! Ako je kakšna ženska lahkoživa in preveč lahkoverna, pa se že govori o vsem ženstvu, da je lahkoverno in prismojeno. Toda kakor prsti na roki niso vsi enaki, tako tudi vse ženske ne

prenapolnjeni najrazličnejših špekulantov, ki so pohiteli na Hrvaško in v Slavonijo in tam za visoke cene nakupovali živila, da so čez noč poskočile vse cene tako, da reven človek ni mogel konkurirati z njimi. In mi Slovenci imamo revnih ljudi več ko preveč, Slovenci imamo v celi Jugoslaviji največ industrije, torej največ delavcev, ki ne pridelujejo živil. Mi imamo mnogo vinorodnih krajev, ki jih obdelujejo viničarji, ki si morajo po večini živež kupovati. Naše uradništvo in meščanstvo, ki je vendar tudi živi del naroda, je popolnoma navezano na kupovanje živil. Da se v teh nevarnih časih, v katerih je v naših sosednjih državah edinole pomanjkanje živil povzročilo bolševiške revolucije, rope, požige in pomorje, zasigura lačnim članom možnost do življenja, zato je bila vlada primorana določiti, da velike množine živil smejo nakupiti samo aprovizacijski uradi pod nadzorstvom deželnega prehranjevalnega urada v Ljubljani. Seveda so zvezane s tem gotove neprilike, ki jih bo na intervencijo DK centralna vlada tudi odpravila, a odstranjena je s to naredba velikanska nevarnost boljševizma, ki že buta na vrata naše države in ki bi dotičnim trgovcem in kmetom, ki trpijo vsled vladnih naredb, neizmerno škodovala. Katera neprilika je večja, tega ni treba razlagati.

Shod „Zveze jugoslovan-skih železničarjev“.

Pri nabito polni dvorani otvori predsednik tovariš Jarh shod ter pozdravi v prvi vrsti velezaslužnega železničarskega prvo-

žive in ne mislijo enako in skoraj bi lahko rekla, da so moški večkrat slabši in manj previdni ko ženske.«

»Tisto Vam pa verujem! Zakaj ženske so že marsikaterega opeharile.«

»Ali veste Vi to mar iz svoje skušnje?«

»Ne! Tega še nisem doživel in bržkone tudi ne bom, ker jaz sem čudak skozi in skozi in ženske me sploh ne marajo!«

»Tega Vam pa ne verujem! — Ste namreč ravno v tistih letih, ki najbolj tiščijo za ženskami. — Da bi Vas pa ženske ne marale, je pa naravnost smešno!«

»Smešno ali nesmešno! Do zdaj še nisem ljubil ženske in tudi nisem iskal nje družbe. Najraje se družim s svojimi tovariši, kjer pojemo in vriskamo po svoje, brez ozira na desno in levo.«

»Potem pa ne smete trditi, da Vas ženske ne marajo!«

»Meni se namreč zdi tako!«

»Potemtakem je pa ta Vaša domneva popolnoma napačna! Bog zna, koliko deklet pogleduje skrivaj za Vami in Vas natihoma ljubi, a očitno si tega ne upajo pokazati, ker se jim Vi nočete približati.«

boritelja in člana narodnega predstavništva tov. g. Ivana Kežarja, pozdravi navzočega časnikarja in zastopnika obmejnega poveljstva.

Tovariš Jarh izjavlja v svojem govoru namen današnjega shoda, na katerem naj dobijo navzoči vpogled v položaj slov. železničarjev z ozirom na njihove zahteve in da se izrazi stališče članstva z ozirom na propagiranje stavke s strani nam nasprotnih železničarjev. Opozarja, da hujskajo ravno oni elementi na nepremišljene korake, ki so nam bili vedno sovražni, in ki so slov. železničarjem le slabo hoteli. Na tihem imajo svoje veselje, da se še najdejo vedno ljudje, ki verjamejo njihovim hinavskim besedam; spravili bi radi slov. železničarje zopet tja, kjer so bili pred in za časa vojske, da bi se jim še slabše godilo nego leta 1914. Zrabili bi radi stavko v svoje politične namene, v doseg katerih bi radi poslali Slovence v boj. Vsakdor je lahko prepričan, da prihaja iz ust naših narodnih nasprotnikov le zlo in nikdar ničesar dobrega. O tem je vsak prepričan in naj se vpraša vsak sam po svoji vesti, kako naj ima naš narodni nasprotnik interes na tem, da bi tovarišem kaj dobrega svetoval. Italijanski železničarji so si že na tihem ogledali situacijo na naših železnicah, koliko laških železničarjev bi bilo potreba v slučaju laške okupacije. Ker ima ententa interes na tem, da se ohrani na naših progah red in promet, ali naj hočemo izzvati italijansko okupacijo, ali naj hočemo doživeti, kar so doživeli tržaški železničarji? Ali hočemo mi slov. železničarja spraviti ob kruh na lastni zemlji in ga zopet izročiti nemškemu tlačanstvu in maščevalnosti, ki smo je že dovolj okusili?

Ali hočemo mar doživeti boljševiške razmere, da bi se našim ljudem tudi tako godilo, kakor ljudem na Ogrskem in drugod? Kakor znano, vzamejo boljševiki n. pr. oblast hišnim posestnikom, ki morajo oddati svoja poslopja na razpolago državi in kjer sme hišni posestnik samo le še proti plačilu ostati v lastnem stanovanju. Tudi marsikateri železničar ima svojo hišo, ki si jo je s trudom pridobil. Sicer plačujejo boljševiki delavcem in vojakom trenutno lepe dnevnine, toda kako dolgo se bo to držalo, če hoče država svoje denarno poslovanje v redu imeti. Že sedaj nimajo banke dovolj denarja, kakor se je to čulo iz telefonskih razgovorov, da bi izplačale najnujnejše dnevnine. Boljševiki na Ogrskem dovoljujejo n. pr., da se danes sklenjeni zakon (poroka) lahko takoj zopet razveljavi. Tovariši! kakšna naj bo vzgoja otrok na tej podlagi, kako bi izgledalo rodbinsko življenje in kakšno bodočnost ima država pod takšnimi razmerami? Iz cerkev napravljajo boljševiki prostore za politične shode, ali naj bo to toliko hvalisana boljševiška prostost tudi glede verskega prepri-

»Ne verujem, da bi katera pogledovala za menoj iz ljubezni! — Ali ste mar Vi že za kom pogledovali?«

»Oja, že! — Tudi ljubila sem že! — Ali kaj pomaga, ko pa nisem mogla nobenemu povedati, da ga rada vidim! — Mama je bila vedno za menoj in gorje mi, ako bi zaslutila moje misli! — Moj ženin bo moral biti preje mamin ljubljenc, potem šele moj.«

»A, tako! — Potem sem pa lahko tudi jaz! — K Vaši mami grem in ako se nji dopadem, pa imam tudi Vas.«

»Toda z menoj ne bi smeli k nji in tudi povedati bi ji ne smeli, da me poznate, kajti drugače bi šli, od koder bi prišli! — No, pa saj Vam tega ne bode treba, ker imate že gotovo ducat nevest na izbero.«

»Lahko še pridem, ako me hočete? — Morda bom res kdaj iskal neveste in tedaj se lahko oglasim tudi pri Vas.«

»Lahko, lahko! Kar pridite! — V kratkem pride tudi naša mama k Gorjančevi gospej na obiske in če bi tudi njo takole spremljali kot mene, bi se ji gotovo prikupili in si priborili vstop v našo hišo in morda tudi mene.«

(Dalje prihodnjič.)

čanja? Ako se da komu prostost, se mu mora pustiti tudi svoboda v verskem oziru.

Železničarji Nemške Avstrije še nimajo tega, kar imamo mi, in bila bi nevhvaležnost, ko bi sedaj, ko nam je vlada izpolnila polovico naših zahtev, stopili v stavko, in netaknost, ko se še radi izpolnitve druge polovice naših zahtev pogajamo. Nespametno bi bilo od nas, da bi s stavko poganjali našo Jugoslavijo v prepad. Imate svoje voditelje, katere ste izvolili in katere ste spoznali tekom let, da jim lahko popolnoma zaupate, in ti so tudi odgovorni za nasvete, ki vam jih dajejo, da ne bi enkrat eden ali drugi preklinjal, ako bi se mu pripetilo kaj neprijetnega, češ, naši voditelji so nas preslepili. Tudi mi smo za radikalno rešitev naših zahtev, toda vse v pravem času.

Tov. Kežar je podal natančno sliko položaja v Beogradu pod kako nepopisnimi težkimi razmerami je začelo narodno predstavništvo delovati. Sešla so se tri plemena in koliko jih je, ki ne razumejo položaja slov. železničarja. Mislijo, da so se slov. železničarji ravno tako pustili poukovati kakor drugi. Znan je korupcija na Hrvaškem in Bosni in po tem merilu so sodili tudi slov. železničarja. Razumevanje za naše zahteve je bilo težko, pa vendar je vlada dovolila 100% zvišanje draginskih doklad. Južna železnica je moledovala v Beogradu za posojilo. To se ji ni dalo, ker vlada ne more dati ničesar na račun dolgov, ki jih je napravila stara Avstrija. Južna železnica je zagrozila, da ustavi s 1. aprilom plačila uslužbencem, toda za ta slučaj je vlada pripravljena, da bode ta izplačevala o obse, tako, da se železničarjem ni treba bati ničesar, če bi nam nasprotni elementi začeli tudi s tem hujskati. Za južno železnico bi prišel vladni komisar ki bi prevzel vse.

Pomisliti je treba, da spravlja železničarstvo z eventualno stavko, državo, ki smo jo pravkar osnovali z neizmernimi žrtvami, v nevarnost, in da bi vlada nastopila z vsemi sredstvi proti stavkujočim, ko ima dovolj vojaške sile. Stavko južn. železničarjev bi smatrala za upor naperjen proti državi.

Slov. železničarji uživajo danes velik ugled pri slov. ljudstvu, kajti ono ve, da so ravno ti velik faktor, ki drži Jugoslavijo danes v redu. Vse gleda na nje. Nakopali bi si s stavko večno sovraštvo slovenskega ljudstva in vsak bi kazal s prstom na nas, češ, ti so nas pogubili. V Slavoniji in Hrvaškem je živeža dovolj, utopi se lahko tam v živilih, zato pa je treba gledati, da se promet vzdrži, da se spravi živež k nam. Poglejte Srbe, 7 let se že vojujejo, Nemci so jim vse razrušili, pa vendar ne tarnajo tako in so pripravljeni, če treba, žrtvovati se še eno leto za brate Slovence, da ti nobene lastne vasice ne zgubijo. Tudi Čehoslovakom se godi slabše kot nam, tudi tam se ne redi med. Hiše ne smemo podirati, dokler ni zgrajena.

Tov. Roglič izvaja, da je prišlo ravno zvečer obvestilo, da se zvišajo železniški tarifi za 200%, kar naj bo prvi korak k regulaciji železniških dohodkov.

Tov. Jarh predlaga, ker se o stvari nihče ne oglasi več k besedi, sledečo resolucijo, ki se enoglasno sprejme:

»Slovenski železničarji zbrani na javnem shodu Z. j. ž. podružnica Maribor dne 15. 4. 1919 v dvorani „Narodnega doma“ v Mariboru izrekajo zaupanje vladi in narodnemu predstavništvu in pričakujejo, da bo vlada ugodila zahtevam slovenskih železničarjev upoštevajoč njihove velike zasluge v vseh kritičnih časih, upoštevajoč, da je slovenski železničar poštenjak, ki ni bil nikdar podkupljiv, ki je vesten v službi in je navezan samo na plačo. Z. j. ž. kot narodno strokovna organizacija, ki ima za doseg narodnega ujedinjenja tudi velike zasluge, upa, da ne bodo slovenski železničarji v doseg svojih zahtev prisiljeni uporabljati skrajna sredstva. — Izjavljajo pa danes soglasno, da obsojajo vsak nepremišljen korak in da se na noben način ne udeležijo stavke, ki se jo trenutno propagira od naših narodnih nasprotnikov.«

Gospod stotnik Skala se zahvali železničarjem v imenu generala Maistra, ki ni mogel priti osebno, za mir in red, ki ga vzdržujejo slovenski železničarji in ki je za vzgled v ententnih državah.

Gospod urednik Žebot se zahvali istotako v imenu slovenskega ljudstva, ki je opazovalo položaj slov. železničarja in danes upošteva, kar je storil za Jugoslavijo posebno v Mariboru, kjer so slov. železničarji zlomili nemško in rdečo moč.

Shod se je zaključil ob 9 uri 10 minut zvečer.

Političen pregled.

Proti Jugoslaviji. Iz Lucerna poročajo: (Slov. Narod.) Madžari so predvčerajšnjem napolnili ves svet z lažljivo vestjo, da je v Jugoslaviji izbruhnila proletarska revolucija, ki ima svoje središče v Srbiji. Ta vest vzbuja senzacijo in ji ponekod verujejo.

Geneve, 14. aprila. Po laških virih se potrjujejo vesti o pogajanjih med Avstrijo in Italijo, da bi Avstrija imela v Trstu pristo luko za sebe. Vprašanje Reke je sedaj, ko so razven Gdanskega vsi drugi problemi rešeni, najtežje vprašanje s katerim se bavi odbor četvorice. Laško časopisje se v prvi vrsti peča s tem vprašanjem v raznih uvodnikih. Laška propagandna služba pridno trosi vesti, da sta Wilson in Lloyd George bila poprej za avtonomno Reko.

Geneve, 15. aprila. V ponedeljkovem uvodniku se »Corrière dela Sera« strašno razburja nad onima strujama v Angliji in Franciji, ki želita neko zbliznanje z Jugoslavijo in z ostanki Avstrije in ki govorita o posebnem miru z Nemško Avstrijo.

Grozote sovjetske vlade na Ogrskem. LDU. Berlin, 14. aprila. (DunPU) »8 Uhr Abendblatt« javlja: Znana tukajšnja oseba je prejela od absolutno zanesljivega svedoka, ki je zapustil Budimpešto zadnje dni, tako grozovito vest, da prebidevajo spričo nje celo ruski boljševiki. Na podlagi te so dali usmrtiti sočasni komunistični mogotci v budimpeštanskih ječah bivšega ogrskega paladina nadvojvode Josipa, bivšega ministrskega predsednika dr. Wekera in bivšega trgovskega ministra Szerenyija. Svedok poroča dalje, da so vesti, ki prihajajo iz Ogrske v inozemstvo, skoro vse neresnične, ker pripuščajo mogotci samo njim ugodna poročila. Budimpeštansko prebivalstvo stoji pod pritiskom zločinske vlade, ki potlači vsako drugo mnenje s silnim terorjem in poizkuša vzdržati svojo vladu, ki sama ne obeta dolgega življenja, z vsemi najsilnimi sredstvi — Pretežna večina dežele si želi ententnega posredovanja, ki bi končalo sedanje razmere.

Dnevne novice.

V ormoškem okraju priredijo krajevne organizacije JDS v velikem tednu shode in sicer v četrtek dne 17. aprila ob 8. uri predpoldne v gostilni gosp. Golenko sv. Miklavževska ter v ponedeljek dne 21. aprila ob 3. uri popoldne v gostilni Kralj Ivanjkovska krajevna organizacija. Poslanec državnega predstavništva g. Franjo Voglar poročal bode o zunanji in notranji politiki, o ustavi, volilni in agrarni reformi, o valutnem vprašanju itd. Prihitite na te shode krajevnih organizacij vsi, katerim bije srce za mlado in toli zaželjeno zedinjeno državo. Saj slišali bode o temeljih našega obstoja, o biti in nebiti.

Imenovanja pri južni železnici. Imenovani so: višji revident in postajenačelnik v Logatcu Franc Vidic za transportnega kontrolorja pri obratnem nadzorstvu Ljubljana, prideljen v Mariboru, višji revident v Ljubljani Rudolf Jakhel za postajenačelnika v Celju, višji revident Srečko Rainer za postajenačelnika v Rajhenburgu in revident Jožef Grile za postajenačelnika v Poličanah.

Ormož. Na tukajšnjem shodu JDS je bilo tudi nekaj mož, ki so se bili udeležili zadnjega shoda SLS, na katerem so govorniki tako hujskali proti JDS in njene pristaše tako strastno napadali, da morajo pri zadeti svojo čast pred sodnijo braniti. Seveda so ti pristaši SLS pričakovali, da bodo naši govorniki z enakimi kolji okoli sebe tolkli ter izlivali gnojnico po politič

nih nasprotnikih. A v tem oziru so bili po pravi razočarani ter so odkrito priznali, da so dobili o JDS po tem shodu popolno na druge nazore, kakor so jih imeli vsled hujškanja poprej. Star kmet je izjavil, da če traja to klerikalno hujškanje še nekaj časa in ljudstvo sliši, trezna, premišljena in resna izvajanja govornikov JDS ki ob vsaki priliki pozivajo ljudstvo k slogi, da bo brez vsake agitacije pristopalo ljudstvo k tej stranki, ker hujškanja in laži, ki so jih poslušali na shodih pred vojno, danes ne maramo več.

Ormož. Ljudski shod JDS. Četudi na delavnik, je bil ta shod tako mnogobrojno obiskan, da ljudje niso imeli vsi prostora v zborovalnem lokalni in so morali na hodniku stati. Preds. kraj. org. Veselič je otvoril shod ter dal besedo prof. Voglarju, ki je predložil navzočim tista grozna zločina, ki so jih zakrivali Nemci in Madžari Jugoslovanom in za katera se bodo morali najmanj 100 let pokoriti. Opozarjal je na to, da iščejo ti Nemci tovarišev med nami, ki bi jim pomagali plačevati neznosne davke, ki bi pridelovali na naših rodovitnih njivah kruh za gladne nemške bolševike itd. Naši kmetje, tudi tisti na meji, vedo natanko, kam pes tace moli, in se ne brigajo za njihove mile prošnje. V drugem delu svojega govora je razvil naziranja strankinega kluba v parlamentu, ki ima izmed 260 poslancev sam 140 poslancev, o vseh za sedaj najvažnejših vprašanjih: o valuti, o vojnem posojilu in zlasti o agrarni reformi. Pozival je navzoče, naj se vsakdo organizira v stranki, krajevni odbori JDS pa se naj posvetujejo o tem, kako se naj agrarna reforma izvede v njihovem okolišu, in to poročajo vodstvu stranke. Nikdo pa naj ne sili pristašev druge stranke z nepoštenimi sredstvi v naš tabor, ker renegatov ne maramo in ne potrebujemo. Vsakdo naj se drži navodil strankinega vodstva, ki zahteva od članov, da se ogibljejo povsod vseh napadov na člane drugih strank, četudi napadajo in hujškajo oni. Po govoru se je razvila živahna debata. Cela vrsta poslušalcev je stavila razna vprašanja na našega poslanca, ki je na vsa stvarno odgovarjal. Ob občem navdušenem ploskanju se je shod zaključil.

Poročil se je v soboto v Beogradu poslanec, član demokratskega kluba, dr. Pavel Pestotnik z gospo Jeršakovo iz Ljubljane. Poročil ju je min. podpredsednik dr. Anton Korošec, priči pa sta bila ministra dr. Edo Lukinič in dr. Albert Kramer. Bilo srečno!

Kaj je z nemškimi notarji? V Uradnem Listu smo čitali le razglas poverjenstva za pravosodje v Ljubljani z dne 6. marca 1919, glasom katerega so odslovljeni nemški notarji v Ljutomeru, Velikovcu in Šoštanju. Pred približno 14 dnevi so prinesli slovenski listi poročilo, da so odslovljeni tudi ostali nemški notarji. Kaj je z tozadevnim razglasom v Uradnem Listu, ki more edino biti merodajen?

V slovo! Vsled mojega odhoda iz Maribora v Českoslovaško republiko se poslavljam kot predstojnik progovzdrževalnega odseka v Mariboru za koroško proggo od vseh uslužbencev in delavcev omenjega odseka in izrekam najlepšo zahvalo za obilno njihovo pomoč v vsej dobi mojega tukajšnjega uradovanja, kar mi bode ostalo v trajnem spominu. Osobito se zahvaljujem gg. Dragotinu Černe, Francu Rameli in Bogomiru Stain za skrajno vstrajnost in pomoč ne samo v službenem, ampak tudi v narodnem oziru. Ing. Viktor Brabenec.

Drago milo. Nemški trgovec Tischler na Tegetthofovi cesti prodaja milo, dva komada za 10 kron. Milo je iz Jugoslovaške tovarne za milo v Šiški in velja v tovarni en komad 90 vinarjev. Neverjetno!

Srbski kazenski zakon razširjen na vse ozemlje SHS. Belgrajske »Službene Novine« prinašajo naredbo, da se pravomočnost poglavja IX. in X. kazenskega zakona za kraljevino Srbijo razširi na vse ozemlje kraljestva SHS.

Elektrarna na Fali. V soboto se je vršila pri deželni vladi seja, ki so se je udeležili zastopniki štajerske električne družbe, med njimi ravnatelj Rosshändler. Na seji so razpravljali o uporabi v Falski elektrarni proizvedenega toka in o družbeni prošnji, naj bi se ji dovolilo del tega toka izvažati čez mejo na sever. Nato so razpravljali o vprašanju, ali bi ne kazalo, da se daljnovod, ki je za enkrat nameravan od Maribora preko Slovenje Bistrice in Konjic do Celja, podaljša v Savsko dolino eventualno do Ljubljane. Pogajanja z družbo se bodo nadaljevala.

Lahi bi radi zasedli Ljubljano. Iz Ljubljane poročajo: Na ljubljanski glavni kolodvor sta prišla dva laška železniška uradnika ter si ogledala kurilnico za slučaj, če bi jo vsled štrajka Lahi zasedli. Pred dvema dnevoma sta prišla zopet dva uradnika pod vodstvom laškega kapitana in sta zahtevala razne informacije na kolodvoru zaradi antantinih vlakov in hotela že kar ostati eden pri načelstvu, drugi pri vodstvu kurilnice pod pretevo, da prihajata sporazumno z deželno vlado in v imenu antantne komisije za premirje. Pozneje se je izkazalo, da to ni res, vsled česar sta morala oditi. Iz tega je razvidno, da se Lahi pripravljajo na zasedenje proge, postaj in morda tudi okolice postaj v slučaju štrajka. Iz tega vidimo, kam lahko privedejo nepremišljeni koraki, ki jih hočejo povzročiti neodgovorni hujškači.

Klub „Čechů“ v Mariboru. Včeraj po noči je po kratki bolezni umrl nadpor. gosp. Jaromir Hropodsky rod. z Berouna na Češkem. Pogreb se vrši v petek 18. aprila ob 3. uri pop. z mrtvašnice starega mestnega pokopališča.

Iz Krčevine. V 84. številki »Mariborskega delavca« se pritožuje neznan dopisnik nad slabim kruhom, ki se deli v razdelilnici živil za občine Krčevina in Lajtersberg in trdi, da se svinjska mast, ki jo je dobila občina, ni razdelila med ljudstvo. Kar se tiče kakovosti kruha, ni za isto odgovorna razdelilnica, ker ista ne peče kruha. Trditelj, da se mast ni razdelila med ljudstvo, ne odgovarja resnici. Dopisnik se lahko prepriča sam pri politični oblasti, ki odkazuje živila, in v razdelilnici, da se razdelje vsa živila med ljudstvo, ki jih dobi razdelilnica. Dopisniku, ki kliče »proč s pijavkami« izjavljam, da sem pripravljen mu takoj izročiti vso razdelitev; preskrbi si naj od oblasti potrebna pooblastila in naj prevzame prebrano. Prepričal se bo še prehitro, da ne bo obogatel s dobičkom, ki ga bo imel pri razdelitvi živil za občine Krčevina-Lajtersberg. Vodja razdelilnice živil za občine Krčevina-Lajtersberg.

Zvišanje oskrbovalnih taks. Vsem deželnim bolnicam na Slov. Štajerskem je deželna vlada dovolila sledeči povišek oskrbovalnih taks: za I. razred od 28 K na 30 K, za II. razred od 16 K na 18 K in za III. razred od 4 K 50 vin. na 7 K.

Licence za kinematografe v Sloveniji, ki bi imeli ugasniti s 14. aprilom, se podaljšajo do tedaj, ko izide izvršilna naredba o podizavljenju in monopolizaciji kinematografov.

Nabor reflektantov za podčastniške šole. Da se vsak izogne morebitnim nespozumljenjem se naznanja, da se vrši nabor vseh prosilcev za sprejem v podčastniške šole v Belgradu ali Skoplju v nedeljo dne 20. aprila t. l. ob 10. uri predpoldne v Ljubljani, Domobranska vojašnica (26. pešad. puk.) na Poljanski cesti.

Velika nesreča v železniškem vlaku pri Sevnici. 12. aprila se je dogodila v večernem vlaku med postajama Loko in Sevnico v vozu II. razreda strašna eksplozija. Eksploziral je smodnik, ki ga je baje imala s seboj neka neznana ženska. Ena oseba je bila mrtva, ranjenih in opečenih je okrog 50 oseb, mnogo težko. Ranjene so prepeljali v bolnišnico v Brežicah in Zagrebu, štiri osebe so naknadno našli

težko ranjene ob progi. Skočili so namreč iz vlaka, ko je bil v največjem diru. V natlačeno polnih vozovih so se odigravali grozni prizori. Potniki so goreli kakor žive baklje. Pri tem je obležala neka ženska iz Zagreba, katere identiteta še ni dognana, na mestu mrtva. Ponesrečile so se sledeče osebe: Neznana ženska je ubita. Ranjeni leže v bolnišnici milosrdnih bratov v Zagrebu: 1. Jurašek Adam, 40 let star, posestnik, Vukovar; 2. Radaković Lazo, 25 let star, trgovec, Dol. Lapac; 3. Majcen Andro, 35 let star, elektrotehnik, Zagreb; 4. Kos Adolf, 30 let star, trgovec, Maribor; 5. Bacha Karlo, 29 let star, poljedelec, Zagreb; 6. Kos Adam, 38 let star, trgovec, St. Lovrenc na Ptujskem polju; 7. Stojadinović Hranislav, 40 let star, nadkonobar, Beograd; 8. Neudorfer Stanislav, 40 let star, posestnik, Zlatar; v posadni bolnici v Zagrebu ležijo: 9. Stropnik Dragotin, kapetan-intendant štaj. obm. voj. pov., Maribor; 10. Kos Juraj, 24 let star, trgovec, Zagreb; 11. Petrič Franc, 30 let star, oficijal poštn. ček. urada v Ljubljani, umrl dne 13. aprila 1919; 12. Petrič Celestina, žena zgoraj imenovanega; 13. Golob Franc, 35 let star, orožniški stražmojster pri višji. povelj. v Ljubljani; 14. Stojasavičević Dušan, 49 let star, upravitelj polj. poslovnice v Splitu; 15. pl. Petković Alojz, 32 let star, kapetan pri 16. pešpolku v Belovaru; 16. Barbot Franjica, 36 let stara, posestnica v Zagrebu, Senova ulica 23; 17. Fürst Lavoslav, 52 let star, tovarnar v Belovaru; 18. Fotes Avgust, 31 let star, trgovec v Kutini; 19. Čok Andrej, uradn. aspirant juž. želez. v Rajhenburgu; 20. Kolman Ida, 21 let stara, kontoristinja v Spod. Šiški (lahko ranjena).

Semenski oves je dospel v zadostni množini za politični okraj Maribor. Oddajal se bode občinam in sicer za okoliš Slov. Bistrica pri razdelilnici Z o r m a n a v Slov. Bistrici, za okoliš Poljčane pri V o d e n i k u v Peklu, za okoliš St. Lovrenc nad Marib. pri razdelilnici B a u e r j a v Sv. Lovrencu, za okoliš kmet. podružnice L i m b u š - R u š e e pri kmetijski podružnici, za ostale občine pri komisijonarju U r b a n u, okr. glavarstvo, soba štev. 20. Stranke naj takoj prijavijo potrebno množino pri pristojnih občinah in občine se naj zglašijo potem pri navedenih razdelilnicah in sicer najdalje do 26. aprila 1919.

Zadnje vesti.

Koroška fronta.

LDU Ljubljana, 16. aprila 1919. Dopisni urad poroča iz uradnega vira: Dne 15. t. m. zjutraj so Nemci napadli z močnimi patroljami severozahodni del velikovškega moščišča. Streljali so tudi z artiljerijo in strojnimi puškami. Ponoči se je streljanje s puškami in artiljerijo razširilo tudi na odsek Dobrova in Lušnik. Vsi napadalni poskusi so se izjalovili vsled marljivosti naših oddelkov. Naše izgube dne 15. t. m. so: 1 mrtev, 2 težko ranjena.

Poslano.*

Mariborskim dijakom!

Nekateri mariborski slovenski dijaki so postali v zadnjem času jako navdušeni. Posebno radi kažejo svojo narodno zvednost proti nam; slovenskim dijakom iz Primorja, ki nas čez mejo pitajo z različnimi izrazi, razžaljavami in širijo o nas različne vesti, katerih nismo pričakovali od mariborskih tovarišev. Posebno predrzni so neki K., J., in drugi, ki nam groze z denuncijanstvom, z izobčevanjem iz šole itd. Cudimo se, kje dobijo snov za tako postopanje, ki nas spominja le na nekdanje hude čase pod nekdanjo Avstrijo, ko so bile take stvari na dnevnem redu. Objavili smo to, ne, da bi iskali prepira, ampak, ker se širijo te vesti tudi med ljudstvom, hočemo braniti in ohraniti naš narodni ponos neomadeževan, da ne bodo Mariborčani mislili kaj slabega o nas Primorcev. Upamo, da te besede ne bodo bob v steno!

Slovenski dijaki iz Primorja.

* Za vsebino uredništvo ni odgovorno.

Raznovrst. potrebščine

za praznike kakor tudi sol na družinske karte priporoča po nizki ceni

Glaser Katka (tvrška Felber)

Dravska ulica 11.

Danes in vsak večer koncert v hotelu „UNION“!

Vojaške čepice bojne čepice (sajkače), epo-
lete zlate in srebrne, baržun
v prepisanih barvah, kokarde
za častnike v državni barvi SHS in kokarde za moštvo SHS,
srbske rosete (zvezde), različne borte po predpisih razpošilja
modna trgovina

Zaloga perila za dame, steznikov in
moderčkov.

Zaloga svile za obleke in bluže.
Uzorci na razpolago.

M. BIDOUC, Maribor, Tegetthoffova cesta št. 28

Kolo dobro ohranjeno

se prodaja. Ogleda se v Bohovi št. 22, pošta Hoče.

Išče se stanovanje

(1 soba in kuhinja) če mogoče z malim zemljiščem,
lahko je tudi zunaj mesta. Stranka bi lahko poma-
gala opravljati domača dela. Ponudbe pod »Stano-
vanje« na upravo.

Pod ugodnimi pogoji sprejme pridnega

slikarskega učenca

Janko Horvat, slikar in pleskar v Ljuto-
meru. 3-3

Juraj Gredlič, brivec

v Tegetthoffovi cesti 22 se priporoča
jugoslovanskemu občinstvu.

Karbidove svetilke

stoječe in viseče, ter gorelci v veliki izbiri. —
Karbid v vsaki množini se prodaja po nizkih
cenah.

Za preprodajalce izdaten popust.

Zahtevajte cenik!

C. Th. Meyer

Maribor ob Dr., Zg. Gosposka ulica št. 39.

Ob sobotah zaprto.

Eksportna trgovina
Franjo Vidovič
Maribor

Cvetlična ulica št. 15

Preskrbuje prodajo in nakup vseh v
trgovino spadajočih stvari.

J. Božič

Maribor, Tegetthoffova cesta 34

Modni atelije za gospe in gospode.
Naročila po meri se solidno in
točno izvrše. Vojaške uniforme se
izgotovijo v najkrajšem času.

Zaloga usakovrstnih oblek za
moške in dečke, kakor tudi vo-
jaške čepice ter epolette.

M. Letonja, Maribor

Tegetthoffova cesta 23

Zaloga galanterije, igrače, razne steklenice,
razglednice velikonočne, mariborske in druge,
narodne znake. Na debelo in drobno.

Slovenci! Slovenke! Go-
vorite povsod samo slovenski!

„Mariborski delavec“

se prodaja v Mariboru v sledečih tr-
govinah in tobakarnah:

Weixl Vilko, Glavni trg
Glavna trafika, Glavni trg
Ortner Jožef, Schmidov trg 2
Weixl Ivanka, Gosposka ulica
Mahalka J., " "
Czadnik L., Stolna ulica " "
Specijalna trafika, Grajska ulica
Handl Karolina, Tegetthoffova cesta
Pristernik Mar., " "
Schifko Terezija " "
Schifko Marija, Melje " "
Pichler Ana, " "
Jurko Marija, Koroška cesta
Lackner J., Vitrinjska ulica
Kos A., Marijna ulica (pri sodniji)
Scheidbach H., Magdalenski trg
Nerath F., Magdalena, Franc Jož. ul.
Kresnik Ana, " "
Majer J., Pobrežje, Brezka cesta 21
Jarc Jožefa, Glavni kolodvor
Leber F., Koroški kolodvor

Svoji k svojim!

OBVESTILO.

Podpisani denarni zavodi uljudno naznanjajo, da bodo njihove blagajne

Veliko soboto, 1. maja, dan pred binško, dan pred božičem

ves dan zaprte.

Maribor, dne 14. aprila 1919.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke Podružnica Anglo-avstrijske banke
Podružnica Štajerske eskontne banke Mariborska eskontna banka
Občinska hranilnica v Mariboru. Posojilnica v Mariboru (Narodni dom)